

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

ŽIVOTNÉ JUBILEUM doc. PhDr. JAROSLAVA BARTU, CSc.

18. 11. 1990 sa dožil významného životného jubilea — 60 rokov — doc. PhDr. Jaroslav Barto, CSc. Narodil sa v Klenovci na strednom Slovensku. V roku 1949 maturoval na gymnáziu v Banskej Bystrici. Po absolvovaní filozofie na Vysokej škole politických a hospodárskych vied v Prahe nastúpil na katedru marxizmu-leninizmu na SVŠT v Bratislave.

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa zaoberal národnostnou otázkou. Na základe tejto problematiky obhájil kandidátsku prácu a v roku 1967 sa habilitoval na docenta pre politické vedy. Ako uznávaný odborník na národnostnú otázku vypracoval v roku 1965 pre politickú komisiu ÚV KSCŠ štúdiu Dôsledky kultu osobnosti v teórii a praxi riešenia národnostnej otázky a ich odstraňovanie v ČSSR. V štúdiu kritizoval doterajšiu teóriu a prax riešenia vzťahu Čechov a Slovákov a navrhol prechod k federatívnemu usporiadaniu štátu. Práca bola politickými kruhmi zamietnutá a nedostala sa na verejnosť. Z oblasti národnostnej otázky publikoval niekoľko ďalších štúdií. Jeho hlavným dielom v tejto životnej etape bola kniha Riešenie vzťahu Čechov a Slovákov (Bratislava, EPOCHA 1968). Táto publikácia výrazne posunula poznanie v tejto významnej otázke existencie československého štátu a doteraz slúži ako dôležitý prameň poznania a vývoja riešenia štátoprávneho postavenia Slovenska v rokoch 1945—1948.

V roku 1967 sa stal vedúcim katedry sociológie a politických vied na Chemicko-technologickej fakulte SVŠT v Bratislave. Pod jeho vedením boli v roku 1968 napísané skriptá zo všeobecnej sociológie, ktoré však v dôsledku normalizačného procesu už nestačili výjsť. Za svoje progresívne postoje, názory a činnosť bol v roku 1970 vylúčený z KSCŠ a prepustený z SVŠT. Tým skončila prvá etapa jeho života, ktorá bola spojená s obrodným procesom a prechodom k demokratickej spoločnosti.

Od roku 1971 nepretržite pracuje vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, kde využil svoje skúsenosti a vedeckú erudíciu pri riešení sociologických problémov poľnohospodárstva. V ústave sa zaoberal výskumom sociálnej štruktúry pracovníkov, životným spôsobom, sociálnymi aspektami riadenia, analýzou metód a dôsledkov zlučovania JRD a ŠM. Upozorňoval na negatívne politické, ekonomické a psychologické dôsledky týchto procesov. Ďalší okruh problémov, ktoré riešil, bola oblasť riadenia a plánovania sociálnych procesov v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle. Podstatnou mierou sa zúčastnil na vypracovaní teórie, zásad a metód sociálneho plánovania, ktoré prekročili význam rezortu. Na podmienky rezortu rozpracoval sociálne normatívy a aplikoval ich v poľnohospodárskej praxi. Pod jeho vedením boli rozpracované aj problémy motivácie a stimulácie vedúcich pracovníkov, motivačno-stimulačný systém na zvýšenie kvality a efektívnosti riadiacej práce, vypracoval a praxi navrhol metodiku pravidelného pracovného hodnotenia THP, zaoberal sa úspešnými predpokladmi zavádzania vedeckotechnického rozvoja do podnikovej sféry. Všetky tieto práce mali vysoký realizačný aspekt. V poslednom období sa zaoberal pracovnými a sociálnymi podmienkami v potravinárskom priemysle.

Výsledky svojej výskumnej činnosti publikoval v 56 statiach vedeckého charakteru a v 58 článkoch v odborných časopisoch. Doc. PhDr. Jaroslav Barto, CSc., je typom skromného a tvorivého vedeckého pracovníka, ktorý nepodľahol akademickému dekadentizmu, ale vo svojich vedeckých prácach sa snažil o tvorivé spojenie teórie a praxe.

Zmenou politického systému začala v jeho živote tretia etapa, ktorá mu dala plnú satisfakciu. Žiaľ ťažký úraz mu znemožnil jeho spontánnu angažovanosť v začiatkoch revolučných zmien, pretože bol dlhodobo hospitalizovaný v nemocničnom ošetrovaní.

Jeho vedeckú činnosť a spoločenskú angažovanosť ocenila ČSAZ tým, že ho zvolila za svojho člena.

Pri príležitosti jeho významného životného jubilea mu prajeme mnoho síl, pevné zdravie a duševnú a fyzickú sviežosť do ďalšej práce.

PhDr. Stanislav Buchta, CSc., VÚEPP Bratislava